

Managementletter 2020

Gemeenschappelijke Regeling
Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost |
18 februari 2021

Ernst & Young Accountants LLP
Prof.Dr.Dorgelolaan 12
5613 AM Eindhoven, Netherlands
Postbus 455
5600 AL Eindhoven, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 48 00
ey.com

De directie van de
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio
Brabant-Zuidoost
Postbus 242
5611 KX EINDHOVEN

Eindhoven, 18 februari 2021

REQ5145307/SvdP/mh

Tussentijdse managementletter 2020

Geachte directie,

In het kader van de controle van de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (hierna: Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost) brengen wij u hierbij verslag uit omtrent onze bevindingen naar aanleiding van onze tussentijdse werkzaamheden. Het algemeen bestuur heeft ons de opdracht verstrekt om de jaarrekening 2020 van uw gemeenschappelijke regeling te controleren. Onderdeel van onze werkzaamheden is het uitvoeren van een interim-controle. Onze tussentijdse bevindingen rapporteren wij door middel van deze managementletter.

In deze rapportage beperken wij ons tot de bevindingen en mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening en die naar onze mening van belang zijn voor de directie en het bestuur. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelfcontrolerende vermogen van uw organisatie.

De bevindingen in deze managementletter hebben wij besproken met de directeur en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie op 7 januari 2021.

Wij spreken onze waardering uit voor de plezierige samenwerking met de medewerkers van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

Met vriendelijke groet,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. M.H. de Hair RA
Externe accountant

—• Inhoudsopgave

Kernpunten in onze controle	3
Relevante ontwikkelingen	4
Aandachtspunten jaarrekeningcontrole	8
Kwaliteit van uw interne beheersing	10
Bijlage: Totaaloverzicht procesbevindingen	14
Bijlage: Gedetailleerde procesbevindingen	15

Kernpunten in onze controle

In deze managementletter informeren wij u over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering, indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Wij wijzen u erop dat een managementletter van nature kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten. Wij onderkennen binnen uw organisatie de volgende significante processen en aandachtspunten, welke wij tijdens onze tussentijdse controle hebben geadresseerd:

Naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen (aanbestedingsrechtmatigheid)

- ▶ Complexe regelgeving in combinatie met omvangrijk inkoopvolume en contractwaardes

Naleving en toelichting van de Wet normering topinkomens (WNT)

- ▶ Complexe wetgeving en lage materialiteit op basis van controleprotocol WNT

Doorbreking van interne beheersmaatregelen door management en/of bestuur

- ▶ Standaardrisico vanuit de beroepsregels gericht op resultaatbeïnvloeding.

COVID-19

- ▶ Aanvullende subsidie
- ▶ Impact jaarrekening

Aandachtspunten in de controle

- ▶ FLO voorziening
- ▶ Onderhoudsvoorziening
- ▶ Indeling jaarstukken
- ▶ WNT-verantwoording

Andere informatie

- ▶ Als onderdeel van onze opdracht besteden wij tevens aandacht aan de andere informatie waaronder het jaarverslag, de overige gegevens en eventueel aanvullende informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Relevante ontwikkelingen

De omgeving rondom de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is volop in beweging. Het jaar 2020 kenmerkt zich als een jaar waarin zich veel ontwikkelingen hebben voorgedaan met een grote impact voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Veel van deze ontwikkelingen hebben ook impact op onze risico-analyse die de basis vormt voor onze controlewerkzaamheden. In dit hoofdstuk gaan wij in op deze ontwikkelingen. Tevens beschrijven wij de impact van deze ontwikkelingen op onze controlewerkzaamheden indien en voor zover van toepassing.

Ontwikkelingen	Implicaties en aanbevelingen	Invloed op de controleaanpak
<p>1. COVID-19</p> <p>De ontwikkelingen rondom het coronavirus (COVID-19) hebben grote invloed op de bedrijfsvoering van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en haar mensen. Uw werknemers hebben zich ingezet in de bestrijding van COVID-19 virus en het bestuur heeft belangrijke beslissingen dienen te nemen die direct impact hadden op de mensen in de regio.</p> <p>De meerkosten door extra taken als gevolg van COVID-19 worden verantwoord via de jaarstukken.</p> <p>Door COVID-19 is thuis werken de norm. Aangezien de Veiligheidsregio ver is op het gebied van digitalisering is de transitie naar het thuis werken spoedig verlopen. Tegelijk brengt het thuis werken een andere dynamiek met zich mee op het gebied van interne beheersing en soft controls.</p>	<p>De onzekerheden als gevolg van het coronavirus en de genomen maatregelen hebben effect op diverse aspecten van de jaarrekening. Aandachtspunten in dit kader zijn de verantwoordingsystematiek van de additionele kosten en de toelichting van de impact van COVID-19 in de jaarstukken. Er is een verantwoordingsinstructie opgesteld door de vertegenwoordigers van de sectorcommissie decentrale overheden (SDO) van de NBA en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Wij constateren dat u proactief bent in het volgen van de ontwikkelingen inzake de verantwoordingsystematiek en adviseren de ontwikkelingen nauwlettend te blijven volgen.</p> <p>Wij adviseren tijdig begrotingswijzigingen door te voeren naar aanleiding van de geïdentificeerde ontwikkelingen als gevolg van COVID-19.</p> <p>De Veiligheidsregio dient voldoende aandacht te hebben voor de implicaties van het thuis werken op de interne beheersing. Er is minder sprake van sociale controle en u bent nog afhankelijker van de juiste werking van uw IT-systemen op het gebied van interne beheersing. Wij adviseren de juiste werking van IT general controls en applicaties controls strikt te monitoren.</p>	<p>Wij betrekken de mogelijke financiële gevolgen en onzekerheden uit hoofde van het coronavirus (en de genomen maatregelen) in onze controlewerkzaamheden. Tevens gaan wij in overleg met u over de verantwoording van de impact van de COVID-19 pandemie in de jaarstukken.</p> <p>Onze controleaanpak is gegevensgericht. Tijdens onze jaarrekeningcontrole zullen we additionele aandacht hebben voor mogelijke (significante) leemtes in de interne beheersing door het COVID-19 virus.</p>

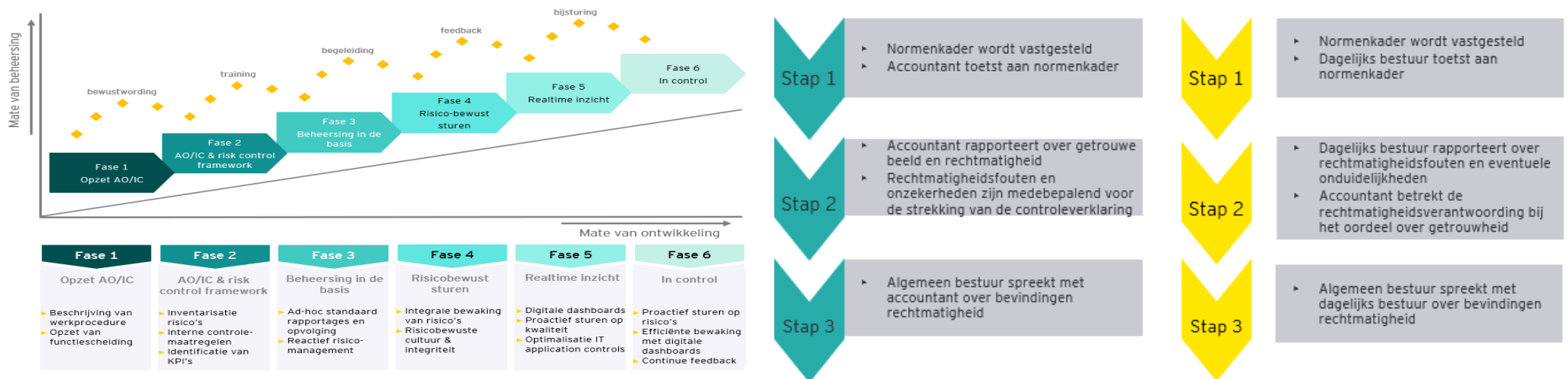
Relevante ontwikkelingen	Implicaties en aanbevelingen	Invloed op de controleaanpak
<p>2. Organisatiebeleidsplan 2021-2025</p> <p>Artikel 14 van de Wet Veiligheidsregio schrijft voor dat de Veiligheidsregio tenminste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt. In 2020 is een beleidsplan opgesteld om te voldoen aan deze regelgeving. Voor de periode 2021-2025 is de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost een meerjarig organisatiebeleidsplan aan het ontwikkelen wat verder gaat dan enkel het voldoen aan de Wet Veiligheidsregio. In het nieuwe organisatiebeleidsplan wordt de strategie en visie uiteengezet om door te groeien naar een toekomstbestendige organisatie en te voldoen aan de wensen van de deelnemende gemeenten.</p>	<p>Wij onderstrepen het belang van een actueel beleidsplan en de doorontwikkeling van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost gezien de huidige ontwikkelingen. Wij vragen het bestuur om alert te zijn op zaken die impact kunnen hebben op de jaarrekening van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost door de gewijzigde strategie.</p>	<p>Wij stellen met verhoogde diepgang vast dat eventuele verplichtingen (uit hoofde van het nieuwe strategieplan) juist en volledig zijn verantwoord in de jaarrekening 2020, in overeenstemming met het BBV.</p>

Rechtmatigheidsverantwoording

3. Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2021 dient het dagelijks bestuur een verantwoording op te nemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. Om een rechtmatigheidsverantwoording af te geven over de naleving van de relevante wet- en regelgeving, dient het dagelijks bestuur te kunnen steunen op een adequaat functionerend systeem van interne beheersing en -controle. Dit systeem dient ook te waarborgen dat een overzicht kan worden opgesteld van de afwijkingen van rechtmatigheid.

De verschillende groeifasen richting de In control eindfase zijn hieronder visueel weergegeven. Wij constateren dat de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost van onderstaande fasen diverse zaken heeft geïmplementeerd, maar dat deze nog niet consequent worden uitgevoerd en met elkaar zijn gekoppeld. Onderstaand is ook inzichtelijk gemaakt wat de veranderingen zijn voor de accountant, het dagelijks bestuur en algemeen bestuur door de intrede van de rechtmatigheidsverantwoording.

Rechtmatigheidsverantwoording

3. Rechtmatigheidsverantwoording (vervolg)

Fase 6 In control wordt door ons gezien als eindfase van de doorontwikkeling van de administratieve organisatie en interne beheersing. In deze fase realiseert de organisatie op beheerste wijze haar doelstellingen en leert beter te sturen op informatie vanuit de organisatie en haar omgeving. Op basis van onze tussentijdse controle en bevindingen in eerdere jaren constateren wij dat uw organisatie reeds diverse initiatieven heeft ontplooid op het gebied van interne beheersing. Zo wordt er tussentijds een interne managementletter opgesteld inzake interne controle. Wij constateren echter ook dat de controles in het kader van onder meer aanbestedingsrechtmatigheid en begrotingsrechtmatigheid voor verbetering vatbaar zijn. Dit in het kader van de eisen die worden gesteld aan de rechtmatigheidsverantwoording. Verbeterpunten zien onder andere toe op het juridisch onderbouwen van standpunten en de link leggen met het controleobject (jaarrekening). De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is in dialoog gaat met het Algemeen bestuur om een plan van aanpak op te stellen ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording. De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft een notitie opgesteld met in hoofdlijnen de werkwijze omtrent de rechtmatigheidsverantwoording. Wij adviseren om spoedig een concreet plan van aanpak op te stellen waarin onder andere de onderstaande elementen worden opgenomen:

- ▶ identificatie van de rechtmatigheidsaspecten in de jaarrekening van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost;
- ▶ volledigheid van risico-analyse en geplande werkzaamheden ter mitigering van de geïdentificeerde risico's;
- ▶ concrete uitwerking van geplande werkwijze en toetspunten in de werkzaamheden;
- ▶ bepaling, vaststelling en onderbouwing van de geplande steekproefaantallen.

Wij vragen aandacht voor het tijdig opstellen en vaststellen van het plan van het aanpak door het dagelijks bestuur. Wij adviseren om vroegtijdig te starten met het uitvoeren van de controlewerkzaamheden ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording. Door bijvoorbeeld in het begin van 2021 te starten met werkzaamheden over het eerste half jaar of de 2020 cijfers kunt u opgedane ervaringen gebruiken voor het bijsturen van de aanpak en uitvoering van de werkzaamheden voor het gehele jaar 2021. Wij zijn en blijven graag met uw organisatie in gesprek om het plan van aanpak en invulling van de rechtmatigheidsverantwoording af te stemmen. Daarbij adviseren wij management om de actualiteiten op dit gebied nauw te volgen en kennis te nemen van de informatie die wordt verstrekt door onder meer VNG. Belangrijke publicaties in dit kader zijn:

- ▶ Notitie rechtmatigheidsverantwoording van de Commissie Bado d.d. 20 maart 2020.
- ▶ Invoering rechtmatigheidsverantwoording Tips & Tricks (VNG/IPO in samenwerking met gemeenten/provincies) d.d. 3 juli 2020.
- ▶ Modeltekst rechtmatigheidsverantwoording van de Commissie BBV d.d. 17 januari 2020.

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole

Aandachtspunt	Implicaties en aanbevelingen
<p>1. FLO voorziening</p> <p>Wij hebben vernomen dat u in de jaarrekening 2020 een FLO voorziening wilt vormen. Voorgaande jaren heeft u geen FLO voorziening gevormd en heeft u de lasten jaarlijks in de staat van baten en lasten verantwoord. De BBV stelt dat een voorziening voor personeelslasten enkel mag worden gevormd indien er geen sprake is van jaarlijks gelijkblijvende lasten.</p>	<p>We hebben van u vernomen dat er sprake is van een schattingswijziging aangezien door een analyse van een externe partij u tot een ander inzicht bent gekomen. Volgens deze analyse is er geen sprake van jaarlijks gelijkblijvende lasten ten aanzien van de FLO regeling. U dient deze schattingswijziging nader toe te lichten in de jaarrekening en te onderbouwen. Daarbij dient aandacht te zijn voor de gebeurtenis die heeft geleid tot het nieuwe inzicht en waarom dit niet eerder is geconstateerd. Het lijkt onwaarschijnlijk dat een dergelijke omvangrijke schattingswijziging haar oorsprong vindt in 2020. Indien blijkt dat de oorsprong eerder ligt, is het de vraag of dit een schattingswijziging is of een fout in het verleden. In dit laatste geval dient de wijziging als fouterstel te worden verwerkt in de jaarrekening. Graag treden wij hierover nader met u in overleg.</p>
<p>2. Onderhoudsvoorziening</p> <p>In 2020 heeft u een nieuw onderhoudsplan lasten opstellen. In 2019 en eerdere jaren heeft u geen onderhoudslasten onttrokken aan de onderhoudsvoorziening wegens onduidelijkheden over de bestemming van het gebouw.</p>	<p>Wij vragen u om op basis van de werkelijke onttrekkingen 2020 te onderbouwen dat het nieuwe onderhoudsplan een gedegen inschatting is van de onderhoudslasten. Het jaarlijks niet onttrekken van onderhoudslasten impliceert namelijk dat het onderhoudsplan geen gedegen inschatting is van de onderhoudslasten en dat de onderhoudsvoorziening dient vrij te vallen in het resultaat.</p> <p>Tevens vragen wij aandacht voor de herijking van de dotatie aan de onderhoudsvoorziening. De dotatie dient te geschieden op basis van het nieuwe onderhoudsplan en een gelijkmatig karakter te hebben.</p>

Aandachtspunt	Implicaties en aanbevelingen
<p>3. Indeling jaarrekening Tijdens de jaarrekeningcontrole 2019 hebben we geconstateerd dat de indeling van de jaarstukken naar een jaarverslag en jaarrekening niet duidelijk is conform de BBV.</p>	<p>Wij hebben vernomen dat u reeds een start heeft gemaakt met een andere wijze van de indeling van de jaarstukken 2020. Indien deze indeling gereed is adviseren wij om deze te delen met EY zodat wij kunnen vaststellen dat deze conform de BBV is opgesteld.</p>
<p>4. WNT-verantwoording In 2019 constateerde we dat inzake de WNT-verantwoording de tijdelijk plaatsvervangend topfunctionaris niet was opgenomen. Tevens constateerde we dat de WNT-verantwoording opgenomen in de jaarrekening niet voldeed aan de geldende WNT-regels.</p>	<p>Wij adviseren om kennis te nemen van het 2020 format van de WNT- verantwoording en bij eventuele bijzonderheden tijdig advies in te winnen over de verantwoordingssystematiek.</p>

Kwaliteit van uw interne beheersing

■ Onze visie op uw interne beheersing

Inleiding

In deze paragraaf geven wij onze visie op de, voor de totstandkoming van de jaarrekening relevante, interne beheersingsomgeving van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Deze visie is met name gebaseerd op interviews met proceseigenaren en het uitvoeren van lijncontroles om de opzet en het bestaan van de beheersmaatregelen vast te stellen. In onze controle steunen wij niet op uw interne beheersing. Dat betekent dat wij een gegevensgerichte controleaanpak hanteren en daarom de werking van interne beheersmaatregelen niet hebben getoetst. Daarmee hebben wij mogelijk niet alle aandachtspunten geïdentificeerd. Het doel van deze paragraaf is dan ook om een startpunt te creëren voor een dialoog over de vereiste kwaliteit van uw interne beheersing naar de toekomst in een digitale en data gedreven omgeving.

Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

In bijlage 1 zijn de bevindingen en aanbevelingen gedetailleerd opgenomen. Daarbij treft u een prioriteitstelling aan waarbij wij gebruikmaken van de aanduidingen hoog , gemiddeld en laag . Per bevinding maken wij voor u inzichtelijk wat het belang voor de organisatie is, alsmede de consequenties voor onze verdere controlewerkzaamheden zijn.

Ons beeld

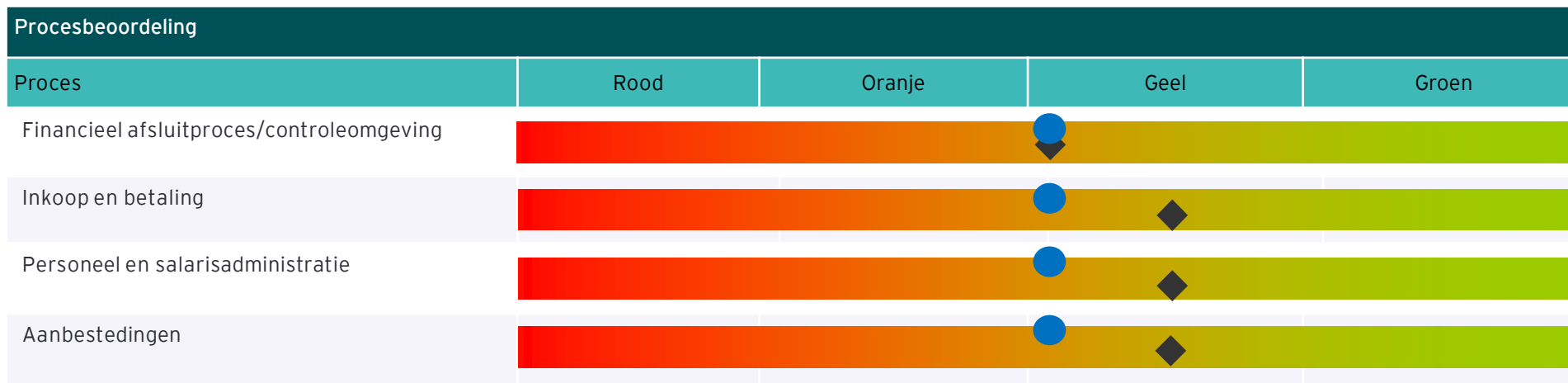
De intrede van de rechtmatigheidsverantwoording verlangt van publieke organisaties een versnelling in de optimalisatie van de interne beheersing. We constateren dat de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost aandacht heeft voor het verbeteren van de interne beheersing. Op enkele onderwerpen is de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost verder dan vergelijkbare organisaties. We vragen echter ook aandacht voor de tijdige opvolging van de geconstateerde bevindingen in voorgaande jaren en het opstellen van procesbeschrijvingen en richtlijnen om gereed te zijn voor de rechtmatigheidsverantwoording.

De Veiligheidsregio maakt gebruik van een geavanceerde IT-omgeving en in alle processen wordt gebruik gemaakt van digitale autorisaties. Gezien het belang van IT-systemen voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost dient er voldoende aandacht te zijn voor IT general controls. We constateren echter diverse bevindingen die onder meer toezien op IT general controls, functiescheidingen en het toekennen van rechten in het systeem.

Ons beeld van de processen

◆ Voorgaand jaar

● Huidig jaar

Rood	Het proces heeft belangrijke bevindingen en aanbevelingen met een hoog risico die op korte termijn actie behoeven.	Geel	Het proces heeft enkele bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2020 actie behoeven.
Oranje	Het proces heeft meerdere bevindingen met een gemiddeld risicoprofiel die voor onze jaarrekeningcontrole 2020 actie behoeven.	Groen	Het proces heeft geen of beperkte bevindingen met een laag risicoprofiel. Deze kunnen worden meegenomen worden bij de verdere verbetering van de AO/IB.

■ Cybersecurity

Gezien het belang van cybersecurity hebben wij in het kader van de jaarrekeningcontrole, door middel van interviews en een analyse van de stakeholders, een beeld gekregen van de voor de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost relevante cyberrisico's. Wij hebben ook een beeld gekregen van de mate waarin de genomen maatregelen (om deze cyberrisico's te mitigeren) worden gemonitord en intern worden geëvalueerd. In de huidige tijd is het veelal niet de vraag of een organisatie slachtoffer wordt van een cyberaanval, maar wanneer deze zal plaatsvinden en wat de impact hiervan is. In het uiterste en meest zorgwekkende geval zal de informatievoorziening opnieuw opgebouwd dienen te worden. We hebben vernomen dat de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost aandacht heeft voor het belang van cybersecurity. Medewerkers worden onder meer door fictieve testen attent gemaakt op hun verantwoordelijkheid inzake cybersecurity.

■ Beheersing van fraude en non-compliance

Werkzaamheden

Op basis van artikel 11 lid k van EU-verordening 537/2014 alsmede Standaard 250/260 informeren wij het algemeen bestuur over significante kwesties in verband met de tijdens de controle geconstateerde niet-naleving of vermoedelijke niet-naleving van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, statuten en verordeningen, voor zover deze relevant worden geacht voor het vermogen van het bestuur om haar taken te vervullen.

Rapportageverplichtingen

Het dagelijks bestuur draagt de verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude. In dat kader rapporteren wij daarom over aangelegenheden die relevant zijn voor hun verantwoordelijkheden.

Observaties vanuit uitvoering tussentijdse controle

Tijdens onze controlewerkzaamheden tot op heden hebben wij geen indicaties verkregen voor feitelijke of vermoede fraude of niet-naleving van wet- en regelgeving of statuten.

Bijlagen

Totaaloverzicht procesbevindingen

Onderstaand hebben wij het totaaloverzicht van onze procesbevindingen opgenomen. De bevindingen 2020 zijn in meer detail uitgewerkt op de volgende pagina's.

Omschrijving procesbevinding	Prioriteit 2020	Prioriteit 2019
1. Inkoop en betaling – Volledigheid contractenregister		
2. Inkoop en betaling – Autorisatie inkooporders		
3. Inkoop en betaling – Controle prestatielevering		
4. Algemene interne controle – Status werkzaamheden interne controlefunctionaris		
5. Algemene interne controle – Beheersing memoriaalboekingen		
6. Personeel – Autorisatie declaraties		
7. IT general controls – Logische toegangsbeveiliging Coda		
8. IT general controls – Continuïteitsmaatregelen Coda		
9. Inkoop en betaling - Functiescheidingen inkoopproces		
10. Aanbestedingen – Overwegingen enkelvoudige aanbestedingen		
11. Aanbestedingen – Diepgang tussentijdse Spendanalyse		
12. Personeelsproces – Controle mutaties personeelsadministratie		
13. Algemene interne controle – Maandelijks afsluitingsproces		
14. IT general controls – Change management		

Gedetailleerde procesbevindingen

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>1. Inkoop en betaling</p>	<p>Volledigheid contractenregister</p>		
<p>Gedurende 2019 is een contractenmodule (Corsa) aangeschaft. Deze contractenmodule is in 2020 geïmplementeerd en de invoer van alle contracten in de contractenmodule heeft in 2020 plaatsgevonden. Wij hebben middels inlichtingen vernomen dat het contractenregister per heden nog niet volledig is. De Veiligheidsregio voert momenteel een analyse uit om te waarborgen dat alle leveranciers waarmee een contract is overeengekomen zijn opgenomen in het contractenregister.</p> <p>Door een onvolledig contractenregister bestaat het risico dat de (Europese) aanbestedingswetgeving niet juist wordt nageleefd, omdat er onvoldoende inzicht is van de looptijd en aanwezigheid van raamovereenkomsten. Tevens bestaat het risico dat verplichtingen onvolledig worden verantwoord.</p>	<p>Wij onderstrepen het belang van de controle op de volledigheid van het contractenregister. Wij adviseren u om ieder jaar deze analyse uit te voeren. Tevens adviseren wij u om uw medewerkers erop attent te maken dat alle belangrijke voorwaarden zoals de duur van het contract en de waarde van het contract in Corsa op te nemen. Op deze manier benut u volledig de mogelijkheden van het contractenregister en kan het dienen als hulpmiddel bij de controle op de aanbestedingen.</p>	<p>Inmiddels zijn alle beschikbare contracten opgevoerd in de nieuwe contractenmodule van BCT (Corsa). Hiermee worden budgethouders geautomatiseerd ondersteund in de bewaking van contractafspraken. Aflopende contracten kunnen hiermee tijdig verlengd, opgezegd of opnieuw afgesloten worden. Al dan niet via een aanbesteding. Q1 2021 willen we inzicht krijgen in inkoop waar geen contract voor beschikbaar is in de contractenmodule. Contracten kunnen ontbreken voor bijvoorbeeld kleine inkoopvolumes. Indien nodig op grond van het inkooprisico worden in 2021 herstelacties uitgevoerd.</p> <p>Met de meerjarige Dynamische Aankoop Kalender (DAK), het jaarlijkse inkoopplan en de periodieke spendanalyse zijn al voldoende compenserende maatregelen in werking om het risico op onrechtmatige Europese aanbestedingen te beperken.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
2. Inkoop en betaling Autorisatie inkooporders			
<p>Wij hebben vastgesteld dat het voorkomt dat verplichtingen met derden zijn aangegaan waarvoor geen (geautoriseerde) inkooporder is aangemaakt in Coda. Ten aanzien van de uitgevoerde lijncontrole op een inkoopfactuur constateren we dat de inkooporder is geautoriseerd na levering van de prestatie.</p> <p>We constateren dat de Veiligheidsregio ten opzichte van voorgaande jaren meer aandacht heeft voor de autorisatie van inkooporders voor er een verplichting wordt aangegaan. Middels inlichtingen hebben we vernomen dat circa 90% van de inkooporders in 2020 zijn geautoriseerd.</p> <p>Het risico bestaat dat er sprake is van onrechtmatige lasten en dat de schuldenpositie niet volledig wordt weergegeven.</p>	<p>Wij adviseren u om in het systeem af te dwingen dat er te allen tijde een inkooporder wordt vastgelegd in het systeem bij het aangaan van een verplichting.</p>	<p>In 2020 zijn voor nagenoeg alle inkopen boven € 1.000 orders via Coda aangemaakt en geautoriseerd. Om opvolging te geven aan de aanbeveling van de accountant zal aanvullend periodiek per budgethouder een analyse uitgevoerd worden van inkopen onder € 1.000 zonder order.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
3. Inkoop en betaling Controle prestatielevering			
<p>In de applicatie Coda geeft de budgethouder zijn of haar akkoord voor een inkoopfactuur. Het bewijs van de prestatie/levering wordt niet in Coda gearchiveerd en er zijn geen richtlijnen voor het controleren en archiveren van de documentatie van de prestatielevering. Hierdoor is achteraf niet vast te stellen door de crediteurenadministratie of door de interne controlefunctionaris op basis van welke documentatie de prestatielevering is vastgesteld.</p> <p>Het risico bestaat dat facturen onterecht geautoriseerd worden en betaald, hetgeen kan leiden tot onrechtmatige lasten.</p>	<p>Wij adviseren u interne richtlijnen op te stellen ten aanzien van de controle op de prestatielevering. In deze richtlijnen dienen onder andere werkwijze, verantwoordelijkheden en documentatieverplichtingen opgenomen te worden.</p> <p>Verder adviseren wij om te onderzoeken in hoeverre vastlegging van de prestatiedocumentatie binnen het (financiële) systeem af te dwingen valt dan wel eenduidige procedures voor te schrijven aan de organisatie.</p> <p>Tot slot, adviseren wij u de controle op prestatielevering mee te nemen in de werkzaamheden van de interne controle.</p>	<p>De richtlijnen voor de controle op prestatielevering waren summier en zijn in 2020 geactualiseerd en nader gedetailleerd met documentatievoorbeelden voor de budgethouders. De afspraken die hieruit voortvloeien zijn met ingang van 2020 een vast onderdeel van de werkzaamheden van de interne controle.</p> <p>In het huidige financiële systeem is het niet mogelijk om op efficiënte wijze documentatie rondom prestatielevering toe te voegen aan een factuur. We starten in 2021 een onderzoek om naar de mogelijkheden.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>4. Algemene interne controle Status werkzaamheden interne controlefunctionaris</p>			
<p>Wij constateren dat de interne controlefunctionaris gedurende 2020 beter in staat is gesteld ten opzichte van 2019 om de geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren. We onderstrepen het belang van tijdige interne controle. Wij constateren diverse verbeterpunten ten aanzien van de werkzaamheden van de interne controle functionaris:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Met betrekking tot het personeelsproces merken wij op dat er onvoldoende richtlijnen en/of procesbeschrijvingen zijn om concreet beheersmaatregelen te toetsen. ▶ We constateren dat de werkzaamheden ten aanzien van de aanbestedingen gedeeltelijk wordt uitgevoerd na 31 december 2020. ▶ Wij constateren dat er geen werkzaamheden worden uitgevoerd ten aanzien van de (overige) opbrengsten. <p>Het risico bestaat dat de interne controlefunctionaris niet tijdig en volledig bevindingen kan signaleren over de juiste werking van de interne beheersing binnen uw organisatie.</p>	<p>Wij adviseren u om te waarborgen dat de interne controlefunctionaris tijdig in staat wordt gesteld om haar werkzaamheden uit te voeren. Wij vragen hierbij aandacht voor de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ We adviseren om voor het personeelsproces een procesbeschrijving op te stellen met risico's en beheersmaatregelen zodat het mogelijk is om deze zichtbaar te toetsen. ▶ Wij adviseren om de werkzaamheden ten aanzien van de aanbestedingen te prioriteren en elk half jaar een controle uit te voeren op de aanbestedingsrechtmatigheid. ▶ Wij adviseren om de (overige) opbrengsten op te nemen in werkzaamheden van de interne controlefunctionaris. Wij vragen hierbij bijzondere aandacht voor de juiste afgrenzing en controle op de volledigheid van de opbrengsten. 	<p>Als onderdeel van de werkzaamheden voor de rechtmatigheidsverantwoording volgen we de aanbevelingen van de accountant op in Q1 2021.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>5. Algemene interne controle Beheersing memoriaalboekingen</p> <p>De Veiligheidsregio heeft een gedegen proces ingericht ten aanzien van de beheersing van memoriaalboekingen. Memoriaalboekingen worden integraal gecontroleerd door het afdelingshoofd Financiën & Control. Echter na de autorisatie van het afdelingshoofd is het nog mogelijk om mutaties door te voeren aan geautoriseerde memoriaalboekingen.</p> <p>Het risico bestaat dat er memoriaalboekingen worden doorgevoerd die niet getrouw en rechtmatig zijn.</p>	<p>Wij adviseren om het systeem technisch af te dwingen dat na de autorisatie van de het afdelingshoofd Financiën & control geen wijzigingen kunnen worden doorgevoerd aan de betreffende memorialboeking.</p>	<p>Wij zien geen aanleiding voor aanpassingen in het proces. De processtap waarin de verwerkte memoriaalboeking ter afronding van het proces bevestigd wordt aan de initiator van de memoriaalboeking ondervangt het gesignaleerde risico.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
6. Personeel Autorisatie declaraties			
<p>Wij hebben geconstateerd dat (reis) declaraties van functionarissen niet standaard dienen te worden geautoriseerd door de leidinggevende van de functionaris. Wij constateren dat de afdelingshoofden maandelijks een overzicht ontvangt van de declaraties, maar hierbij ontbreken de onderliggende bescheiden en dit overzicht wordt niet zichtbaar geautoriseerd.</p> <p>Het risico bestaat dat onrechtmatig variabele vergoedingen worden betaald aan functionarissen.</p>	<p>Wij adviseren u om het proces inzake het autoriseren van declaraties te heroverwegen en de controle op de declaraties zichtbaar te maken.</p>	<p>Wij volgen de aanbeveling op in 2021 na technische aanpassingen van de workflow in Afas. Alle individuele declaraties worden vooraf ter autorisatie voorgelegd aan de leidinggevende met uitzondering van enkelvoudige reisbewegingen. Enkelvoudige reisbewegingen worden door invoer van een vertrek- en aankomstadres via een geautomatiseerde workflow berekend en uitbetaald en worden niet aanvullend gecontroleerd. Alleen bij bijzonderheden overlegt de salarisadministratie met de leidinggevende van de medewerker.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
7. IT general controls Logische toegangsbeveiliging Coda			
<p>Wij hebben geconstateerd dat er nog gebruikersaccounts actief zijn in het netwerk van functionarissen, welke niet meer werkzaam zijn bij de organisatie. Tevens is rondom het proces van toekennen, wijzigen en verwijderen van gebruikersaccounts op netwerkniveau en in applicaties geen formele procedure aanwezig.</p> <p>Het risico bestaat dat gebruikers van de IT-omgeving niet juist zijn en ongeautoriseerde acties uitvoeren binnen de systemen en applicaties van de organisatie.</p>	<p>Wij bevelen u aan om het proces rondom het aanmaken, wijzigen, en verwijderen van gebruikersaccounts op het netwerk en applicatieniveau te formaliseren door middel van het opstellen van een procedure waarin tevens de beheersmaatregelen zijn beschreven. Tevens adviseren wij om jaarlijks accounts van niet werkzame functionarissen te verwijderen uit het systeem.</p>	<p>Het advies van de accountant is gedurende 2020 overgenomen. Deze bevinding zou in 2021 moeten vervallen. Dit betreft met name het volledig verwijderen van inactieve accounts. Voorheen werden na een aantal maanden wel de rechten van accounts verwijderd, maar bleven de "lege" accounts bestaan.</p> <p>Wanneer een medewerker uit dienst is, is het overigens altijd mogelijk om een account gedurende een korte periode actief te houden ter afhandeling van lopende workflows. Deze korte periode wordt in 2021 geformaliseerd (maximaal één maand) en actief bewaakt door de servicedesk F&C.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>8. IT general controls</p> <p>Continuïteitsmaatregelen Coda</p>			
<p>In 2020 is geen recovery of andere vorm van uitwijktest geweest voor de financiële administratie Coda.</p> <p>Het risico bestaat dat, indien nodig, de recovery van data niet volledig of op tijdig uitgevoerd kan worden wat de continuïteit van de bedrijfsvoering in het geding brengt.</p>	<p>Wij bevelen u aan om op een periodieke basis een recovery en/of uitwijktest uit te voeren.</p>	<p>Vooralsnog houdt VRBZO vast aan het maken van back-ups zonder volledige recovery test. Een volledige recovery structuur (hardware) wordt te kostbaar geacht. Wel wordt op een testserver een gedeeltelijke recovery structuur ingericht en getest voor onder andere Coda. In Q1 2021 wordt eerst voorrang gegeven aan een upgrade naar Coda v14 op een nieuwe server met back up & recovery proces. In Q2 2021 volgt dan een formele test.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
9. Inkoop en betalingen Functiescheidingen inkoopproces			
<p>Op basis van de huidige bevoegdheden van de budgethouder in de financiële administratie is het mogelijk om een inkooporder te plaatsen, de inkooporder te autoriseren en tevens ook de factuur te autoriseren.</p> <p>Door het gebrek aan functiescheidingen is er sprake van een verhoogd risico op onrechtmatige lasten.</p>	<p>Wij adviseren u om het proces te herzien en er voor te zorgen dat voldoende functiescheiding is ingericht zodat het 4-ogen principe tijdens het inkoopproces kan worden afgedwongen.</p>	<p>Onderdeel van de geautomatiseerde procesgang in de financiële administratie is de ordercontrole door een financieel accountfunctionaris van de afdeling F&C. Daarnaast worden de mandaatbevoegdheden per budgethouder geautomatiseerd afgedwongen in de financiële administratie (voor zowel order- als factuurautorisatie).</p> <p>Om opvolging te geven aan de aanbeveling van de accountant zal periodiek een analyse uitgevoerd worden van inkopen zonder order per budgethouder omdat de ordercontrole door een financieel accountfunctionaris van de afdeling F&C dan ontbreekt. Vanuit de interne controle zal specifiek extra aandacht besteed worden aan de controle en de vastlegging van de prestatielevering van deze inkopen.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>10. Aanbestedingen Overwegingen enkelvoudige aanbestedingen</p> <p>Wij constateren dat indien een enkelvoudige aanbestedingsprocedure wordt gestart voor inkopen waar op basis van de lasten een meervoudige of Europese aanbesteding wellicht aan de orde zou kunnen zijn, de overwegingen voor het afwijken niet in voldoende mate worden gedocumenteerd.</p> <p>Het risico bestaat dat er sprake is van onrechtmatige lasten en het niet naleven van de geldende Europese aanbesteding wetgeving.</p>	<p>Wij bevelen u aan om alvorens wordt afgeweken van de geldende inkoopstrategie duidelijk te documenteren waarom wordt afgeweken en dit te laten autoriseren door het bestuur. Hierbij is het van belang om de wet- en regelgeving in kaart te brengen en uw overwegingen te documenteren.</p>	<p>Om opvolging te geven aan de aanbeveling van de accountant zal een inkoopadviseur van Bizob de betreffende inkoopstrategieën toetsen en indien nodig aanpassen. Haar overwegingen en conclusies worden zichtbaar vastgelegd en vervolgens geautoriseerd door de directeur.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
11. Aanbestedingen Diepgang tussentijdse spendanalyse			
<p>Wij hebben kennis genomen van de tussentijdse spendanalyse en constateren dat de overwegingen inzake de rechtmatigheidsaspecten per crediteur summier zijn.</p> <p>Wij constateren dat de inhoudelijke overwegingen die ten grondslag liggen aan de eindconclusie per dossier niet zijn beschreven. Hierdoor kunnen wij niet vaststellen of alle risico's zijn overwogen en gecontroleerd door de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.</p> <p>Het risico bestaat dat er ondanks de tussentijdse controle niet de juiste toets punten worden gecontroleerd.</p>	<p>Wij adviseren om uw tussentijdse spendanalyse uit te breiden met toets punten inzake onder meer controle op meerwerk, opknippen van opdrachten en de gehanteerde aanbestedingsvorm. Wij delen graag met u onze formats die wij hanteren voor de controle op de rechtmatigheid van de aanbestedingen.</p>	<p>De toetspunten uit de aanbevelingen vormen reeds onderdeel van de tussentijdse spendanalyse. Voor interne en externe controles zal het format van de accountant geïntegreerd worden in de spendanalyse om de overwegingen en conclusies meer gedetailleerd vast te leggen.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
12. Personeelsproces Controle mutaties personeelsadministratie			
<p>Wij constateren dat er geen zichtbare controle is op de mutaties in de salarisadministratie AFAS. In de salarisadministratie worden totaallijsten niet zichtbaar gecontroleerd en is onduidelijk of deze mutaties zijn aangesloten met brondocumentatie. Onderliggende brondocumentatie van personeelsmutaties wordt niet opgenomen in AFAS.</p> <p>Tevens constateren we dat geen zichtbare controles worden uitgevoerd op de maandelijks uitbetaling van de lonen.</p> <p>Het risico bestaat dat er sprake is van onjuiste mutaties in de salarislasten en onrechtmatige salarisuitbetalingen.</p>	<p>Wij adviseren u om de interne beheersmaatregelen inzake het personeelsproces te herzien en de mutatielijsten maandelijks zichtbaar te laten controleren middels het vier-ogen principe. Wij vragen verhoogde aandacht voor de zichtbare controles op de maandelijks uitbetaling van de lonen.</p>	<p>De controlewerkzaamheden uit de aanbevelingen worden reeds uitgevoerd. Wel ontbreekt in sommige gevallen een zichtbare vastlegging. Wij volgen met ingang van 2021 de aanbevelingen van de accountant op om alle controlewerkzaamheden zichtbaar vast te leggen voor interne en externe controles.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
<p>13. Algemene interne controle Maandelijks afsluitingsproces</p> <p>De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost voert geen (harde) maandelijkse afsluiting uit waarbij aandacht is voor de juiste afgrenzing van maandelijkse kosten en opbrengsten. Wel wordt maandelijks een softclose uitgevoerd om onder meer de afschrijvingslasten juist te verdelen over het jaar ten einde te waarborgen dat de tussentijdse financiële rapportages juist zijn. Wij constateren echter dat ten aanzien van de softclose geen richtlijnen zijn opgesteld om te waarborgen dat de afsluiting met voldoende diepgang wordt uitgevoerd.</p> <p>Door het niet periodiek hard afsluiten van uw financiële administratie bestaat het risico dat tussentijdse rapportages onvoldoende inzicht geven in de werkelijke financiële stand van zaken.</p>	<p>Wij adviseren om richtlijnen op te stellen voor het maandelijks afsluiten van de financiële administratie. In deze richtlijnen dienen onder meer de volgende zaken te worden opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ richtlijnen inzake de juiste afgrenzing van kosten en opbrengsten; ▶ voor welke posten in de administratie werkzaamheden worden verricht; ▶ met welke threshold de werkzaamheden worden uitgevoerd. 	<p>De balansposities worden maandelijks gespecificeerd, toegelicht en in geval van bijzonderheden besproken met het hoofd F&C.</p> <p>De exploitatiebaten- en lasten worden als onderdeel van de werkzaamheden voor de maandrapportage geanalyseerd en vertaald in een prognose. De analyse en de prognose doet de financieel accountfunctionaris van de afdeling F&C samen met de budgethouder. De maandelijkse prognose geeft het belangrijkste inzicht in de werkelijke financiële stand van zaken.</p> <p>Om opvolging te geven aan de aanbeveling van de accountant wordt in Q1 2021 een notitie opgesteld waarin de werkzaamheden rondom de maandaafsluiting en de maandrapportage inzichtelijk gemaakt worden voor interne en externe controles.</p>	

Bevinding en risico	Aanbeveling	Management reactie	Prioriteit
14. IT general controls Change management			
<p>Leveranciers van de Veiligheidsregio kunnen middels two-factor authorization (2FA) op afstand inloggen op de IT-infrastructuur. Hiermee verkrijgen ze een eigen systeem op het netwerk van de Veiligheidsregio. Wij hebben vernomen dat er incidenteel veranderingen worden doorgevoerd tijdens projecten aan systemen waarvan de functioneel beheerder niet op de hoogte is.</p> <p>Ongeautoriseerde veranderingen aan systemen verhoogt het risico op veranderingen die niet passen binnen het beleid van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.</p>	<p>Wij adviseren om indien leveranciers toegang verkrijgen tot de systemen van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost de activiteiten nauwkeurig te monitoren. Tevens adviseren wij om met betreffende leveranciers afspraken te maken over de werkwijze en rechten binnen de systemen.</p>	<p>Inzet van externen vindt plaats op basis van een opdracht van VRBZO en gaat altijd gepaard met ondersteuning van een interne systeem en/of functioneel beheerder. Indien noodzakelijk kan firewall logging ons inzage geven in wie er op welk moment toegang heeft verkregen tot onze infrastructuur.</p>	